

Č sp

GL SLG Celje

1951/52

792(497.4 Celje)

219520022,3

COBISS o

gledališče celje

GLEDALIŠKI LIST

LETO VI.

1951 * 1952

ŠTEV. 3.

JAKA ŠPICAR

Pogumni Tanček

Pozdravljen mali poštenjak,
vsò srečo ti na pot!
Ostani vedno tak junak,
vseléj in vsepovsod.

II., 3.

PREMIERA: PETEK 16. NOVEMBRA 1951 OB 20

JAKA ŠPICAR:

POGUMNI TONČEK

PRAVLJIČNA IGRA V 5 DEJANJIH S PETJEM IN PLESOM

Režija: Branko Gombač — Scena: akad. slikar Marjan Pliberšek —
Kostumi: Bogdana Vrečko — Kereografija: Sonja Gorjanc — Verzi za
predigro in petje: Fran Roš — Glasba: Avgust Cerer — Dirigent:
Vertačnik Ciril

O S E B E :

TONCEK	Volodja Peer
MINKA	Gidica Petretič
MATI	Zora Cervinka
BERAC JERNAČ	Avgust Sedej
STAREŠINA	Franc Mirnik
KRALJEV ODPOSLANEC	Silvan Božič
UČENJAK	Tone Vrabl
PEPČEK	Matjaž Lovšin
FRANCE	Edvard Goršič
MIHEC	Gašper Kolar
SIMEN	Peter Četina
MATEVZ	Janez Golob
REZIKA	Sonja Zadravec
ANČKA	Ančka Golob
BELI KRALJ	Milan Furman
ZELENI MOŽ	Peter Božič
POVODNI MOZ	Janez Škof
DOBRA VILA	Bogdana Vrečko
ČAROVNIČA	Nada Božič
ŽABA	Sonja Zadravec
MEDVED	Ivo Umek
MACKA	Marinka Pristovšek

Vilinski zbor: Erika Kozoderc, Silva Cvahte, Slava Maček, Ela Veselak,
Pavla Ramskugler, Volgemut Irena — Hudički: Alenka Lovšin, Zlata
Tončič, Tea Vrečko, Marija Blaznik, Kristina Ažman, Alenka Podpečan
— Vodna vila: Vida Vojsk — Kraljevo spremstvo — Sepetalka: Tilka
Svetelšek — Inspicent: Tone Vrabl — Odrski mojster: Franjo Cesar
Razsvetljava: Bogomir Les — Lasuljar: Riko Grobelnik.

Vsebinska

I. dejanje — Na Tončkovem domu

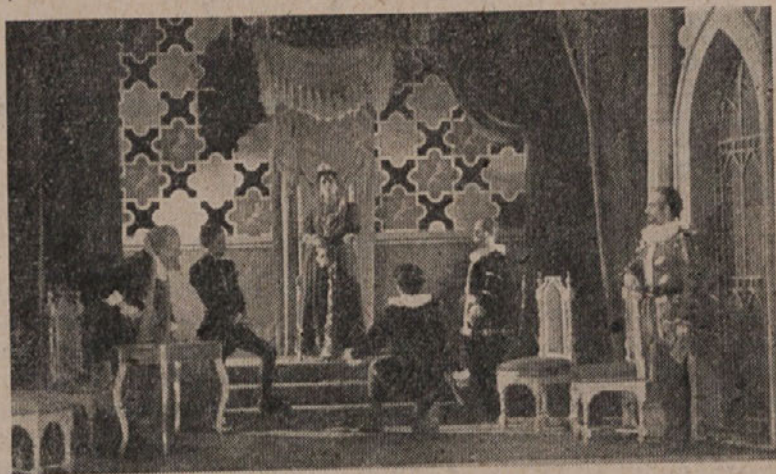
V prijazni hišici kraj vasi živi družinica brez očeta. Bolehna mati, skromna Minka in pogumni Tonček si delajo »bogastvo« s pletenjem košev in izdelovanjem metel. To mirno, delovno trojico večkrat obiše bivši mornar, sedaj berač Jernač, ki z vedro, vzpodbudno besedo bodri posebno otroka in jima daje lepe nauke za življenje. Mirno vzdušje pa večkrat prekine objestna, razvajena in nagajiva otročad vaških bogatašev. Vidijo jih, kakó surovo pretepajo ubogega Tončka. Tudi pohabljenemu Jernaču ne prizanesejo; zmerjajo ga in jezijo. S pripovedovanjem o dobrih vilah pri Zeleni vodi pa Jernač tako navduši Tončka, da se le-ta odloči obiskati jih.

II. dejanje — Pri Zeleni vodi

Ob luninem svitu pride Tonček k Zeleni vodi z naménom, da si nalomi trsja in brezovih vej. Toda — oj! — iz globine se dvigne povodni mož. Tonček ga draži, povodni mož pa mu vzame košarico in klobuk. Ko hoče Tonček nalomiti brezovih vej, se zbudi še Zeleni mož. Pogumnega Tončka nato obe prikazni uženeta, nakar ga Zeleni mož odvede v svojo votlino. Ves ta prizor pa je opazovala Dobra vila, ki vse to pove Belemu kralju. Kralj osvobodi Tončka in vile mu napolnijo košarico s trsjem, ki se pozneje spremeni v zlato.

III. dejanje — Na Tončkovem domu

Tončka pričakujejo doma z veliko skrbjo. Ta slednjič pride ves ovenčan in oprtan s polnim košem. Jernač spozna, da se je trsje spremenilo v zlato. Mati, Minka in Tonček se umaknejo v hišo, Jernač pa veselo zapoje. V tem zopet pridejo zmerjaje vaški otroci. Ko jim Jernač razloži Tončkov obisk pri Zeleni vodi, jih prevzame zavist in skle-nejo, da tudi oni obišejo vile.

Mortimer: »Bog naj živi gospo kraljevo mojo, in sreča, slava
čelo naj ji venča!«

II., 4.

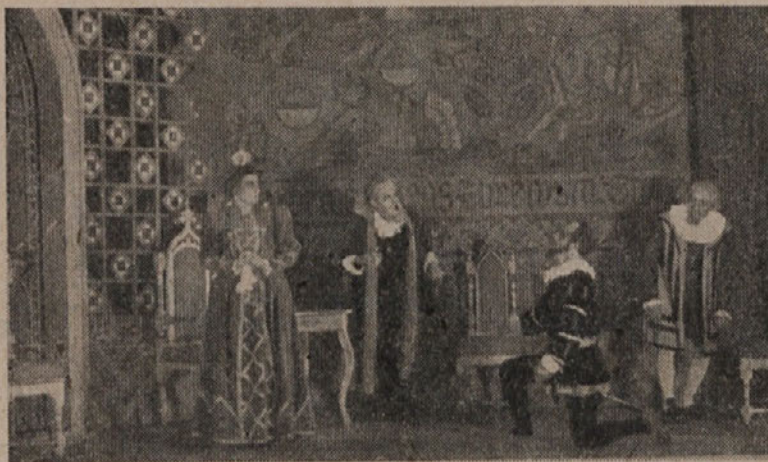
Marija: »O, na pomoč naj kličem proti možu, ki bi me rešil rad?«

III., 6.

Režija: Milan Skrbinšek — Scena: Marjan Pliberšek

Marija: »Kaj plakate? Zakaj žalujete? Mar bi se veselili z mano vred, da bliža konec se nadlogi moji...« V., 6.

Burleigh: »Ohrani dolgo Bog kraljico našo, in vsak sovrag otoka tega padi kakor ta Stuartka« V., 15

Foto Pelikan

IV. dejanje — Pri Zeleni vodi

Pepček, Matevž, France in Šimen se previdno pomikajo na jaso pri Zeleni vodi. Toda že prvo srečanje z Medvedkom in Dobro vilo jih popolnoma zmede. Silen strah pa se jih polasti, ko se prikaže Zeleni mož, povodni mož in žaba. Pred tolikimi prikaznimi hočejo mladi »junaki« zbežati, pa ne morejo. Šimna, ki je pohod zasnoval, potegne povodni mož v svoje globine, ostale tri poredneže pa zapre Zeleni mož v svojo votlino.

V. dejanje — Na Tončkovem domu

Mati je zopet žalostna, ker Tončka ni domov. Tonček pa je kot dober dečko šel reševat tovariše, jih tudi rešil in utrujene pripeljal nazaj. V tem pa pride gospoda s starešino in zahtevajo Tončka, ki ima čisto vilinsko zlato. Tonček jim da kar zastonj več palic zlata. V hišico kraj vasi, kjer živijo mati, Tonček, Minka in Jernač pa se je zopet vselil mir in zadovoljstvo.

POPRAVEK. V zadnji številki Gledališkega lista je v seznamu igralcev v sezoni 1950/51 izpadel pod tek. št. 37 Škof Janez, ki je nastopil kot dr. Donat (Operacija), Lovec (Rdeča kapica), Bonaparte (Siro-makovo jagnje) in Blaž Mozol (Rokovnjači).

O JAKU ŠPICARJU

Koroškemu rojaku Jaku Spicarju je zibel tekla v beljaškem okraju, in sicer v Skočidolu pri Vernbergu, kjer se je rodil dne 7. oktobra 1884. Ljudsko šolo in nekaj razredov gimnazije je obiskoval v Celovcu in Beljaku. Nadaljnje šolanje pa mu je preprečilo slabo gospodarsko stanje staršev, kajti o denarnih presežkih pri tako majhnem posestvu, kot so ga imeli roditelji, ni bilo mogoče misliti na študije sicer zelo nadarjenega Jakca. Prošnjam in tihim željam tet in stricev, da bi odšel v lemenat in študiral z njihovo pomočjo, ni maral ugoditi. Podal se je z veliko voljo do dela in talentom v privatno uradniško službo.

Okolje, v katerem se je rodil, rasel in razvil, je vtisnilo poznejšemu gledališkemu organizatorju, igralcu, režiserju in literatu neizbrisen pečat, kar se je izražalo v veliki ljubezni do dela, skromnosti, nespravljivosti, v izrednem veselju do odra in, kar je glavno, v spoštovanju in ljubezni do svoje rodne zemlje Slovenske Koroške.

Ko je obiskoval gimnazijo, je zvesto spremljal življenje tamkajšnjih diletantskih družin. Znanje, ki si ga je pridobil z vnetim branjem slovenskih knjig in obiskovanjem predstav, je prenašal tudi med svoje sošolce. Ni mu še bilo 18 let, ko že napiše prvo igrico »Rdečebradec« za potrebe šolskega odra po nemški pravljici »Der Hirte am Kuffhäuserberge«. Delo sliči naši pravljici o kralju Matjažu. Leta 1905 se prične Spicar že aktivno udeleževati pri organizaciji slovenskega prosvetnega društva »Sloga« v Podravljah. To društvo je igralo tudi prvi njegovi enodejanski »Eno uro sodnik« in »Zmagali so«. Leta 1906 je bil službeno prestavljen v Radovljico in kasneje na Jesenice. S to premestitvijo se je tako rekoč pričelo njegovo gledališko življenje. Prilike so zahtevale, da je postal Špicar v novem kraju režiser, igralec in pisec iger za tamošnji oder, ki ga je ustanovil tedanji visokošolec in sedanji profesor dr. Janko Pretnar. Z dovoljenjem slovenskega profesorja v Celovcu dr. Jakoba Sketa je dramatisiral njegovo »Miklovo Zalo«, ki je doživela krst leta 1909 na jesenškem Sokolskem odru. Leta 1907 je napisal ljudsko igro »Ob morju«, kasneje še praviljčno igro »Kralj Matjaž« (1909), ki jo je menda leta 1912 uprizorilo tudi Slovensko narodno gledališče v Ljubljani.

Leta 1910 poseže v politične razmere pred bližajočo se splošno vojno viхро. Napiše igro »Razdor«, ki ji da podnaslov »narodna igra«. V njej nazorno prikazuje vodje in pristaše klerikalne stranke, kako s svojo politiko, odeto v krščanski plašč, rušijo na narodnostni meji nacionalno skupnost in hromijo moč naroda. Jasno, da s tako problematiko stvar ni mogla priti na oder. Kasneje je rokopis izgorel ob požaru »Balkana« v Trstu, tako da uprizoritve »Razdor« ni doživel. Nato napiše še igro »Ljubo doma« (1912) in otroško »Miklavžev dar« (1915), v letu 1916 pa dramatisira Slemenikovo povest »Izdajalec«.

Štirje prizori iz Pecije Petrovića

vesele vaške igre »Ploha«

u režiji Milana Skrbinška

in inscenaciji Marjana Pliberška

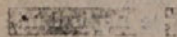

Foto Pelikan

Prva leta prve svetovne vojne je bilo gledališče na Jesenicah pod vodstvom Špicarja zelo agilno, medtem ko so v Ljubljani in drugih mestih doživljali krizo ali pa sploh niso igrali. Nenehno delo in pa precejšnja kvaliteta iger je dala pesniku Otonu Župančiču povod, da je napisal v enega izmed časopisov: »Kultura se je preselila na Jesenice«.

Leta 1913 napiše pravljico »Pogumni Tonček«, ki je poleg »Miklove Zale« šel največkrat preko slovenskih odrov. Rojstvo nove Jugoslavije dočaka narodnjak Špicar z velikim navdušenjem in napiše več odrskih prikazov ter večjo simbolično igr v dveh delih »Damijan« in »Dolorosa«. Toda 1919 se že razočara nad novo Jugoslavijo, kajti namesto prave ljudske svobode je nastopila mračna doba režimovstva. Junaki-siromaki iz njegovih do tedaj napisanih del niso doživeli svobode. Duška svojemu razočaranju je dal v tridejanki »Patrioti«. Tu je razgalil člane iz boljše družbe, ki hočejo biti vedno vodilni politični ljudje; komu služijo, to je zanje postransko vprašanje.

Večino svojih del je Špicar priobčil v »Sokolihu«. Leta 1928 pa je izšla v založbi pevskega društva »Jadran« v Clevelandu ljudska spevo-igra »Spominska plošča«. Svoje osebno prepričanje je v teh letih pokazal v komediji »Zlato tele«. To je igrala samo jeseniška delavska družina, ki je imela v vodstvu napredne delavce. Leta 1929 napiše mladinsko igr »Martin Napuhek«, ki je pozneje izšla kot knjiga in bila tudi kmalu razprodana. Prihodnje leto poskuša še z lutkarskim odrom in dramatizira Levstikovega »Martina Krpana«. »Sokolih« je v tem času prinesel več iger, med njimi »Vrag jih je vzel« in »Korotan«, leta 1932 pa lutkovno igr »Gašper v Mojstrani«. Isto leto napiše na pobudo iz Ljubljane scenarij za film po Jurčičevi povesti »Sosedov sin«, rokopis pa je ostal neizkoriščen. Med dela, ki so doživela številne uprizoritve, štejemo tudi leta 1934. napisano mladinsko igr »Obsedeni Lojzek«. Leta 1937. pa je izšla pri Zvezi kulturnih delavcev v Ljubljani narodna koroška igr »Drabosnjak«. Leta 1935 se udeleži natečaja za radijske igre in napiše radijsko igr »Osojski spokojnik« po znani legendi o mutcu v samostanu ob Osojskem jezeru. Tretjo nagrado je prejel znani delavski pisatelj Tone Cufar.

Okupacija leta 1941 je prinesla tudi njemu preganjanje po Gestapu. Bil je zaprt v Ljubljani. Pisal je tudi med okupacijo, ko se je vrnil iz zapora — toda samo zase — v lastno razvedrilo. Dela so pisana skoro vsa iz koroškega življenja. V najhujših dneh preganjanja slovenskega življa na Koroškem mu je verno narodno srce bilo za rodno zemljo, njej je posebno posvetil igre »Loški gospod«, »Cesarski ukaz« in »Nmau čez izaro«. Zadnje bodo letos uprizorili na Javorniku pri Jesenicah. Tudi po osvoboditvi je s pisanjem nadaljeval in napisal zgodovinsko igr »Radovljiška revolucija«. V njej je opisal politično in gospodarsko življenje v revolucijskem letu 1848 pri Slovencih. V delu slika tri stanove: meščane kot nemškutarje in reakcionarje, kmeta kot borca proti desetini in tlaki in idealno inteligenco, ki se bori za narodne pravice in Zedinjeno Slovenijo.

V tem kratkem pregledu se seveda nisem utegnil dotakniti vsega pisateljevega ljudskoprosvetnega literarnega dela, ki je bilo, če pomislimo na njegovo vsakdanje poklicno delo, res obilno. Saj je napisal mč

manj kot 70 ljudskih iger, od teh jih je bilo uprizorjenih na naših odrih, predvsem amaterskih, okoli 50. Nekaj del pisatelj popravilja. Amaterskim družinam so znani tudi njegovi prevodi in priredbe iz nemške dramatike.

... TER O POGUMNEM TONČKU

»Pogumni Tonček«, ki smo ga tudi mi pripravili, je doživel krst v izvedbi učencev Slovenske ljudske šole na Jesenicah 14. junija 1918. Zaradi demokratične misli in tendence je bilo v času sicer že propadle, toda v policijskem pogledu še vedno trdne Avstrije, kaj tvegano igrati »Tončka«. Kljub cenzuri pa je igra uspela in dosegla svoj namen. V sezoni 1918/19 ga je prvič uprizorila ljubljanska Drama v režiji A. Danila, drugič pa v režiji O. Sesta v sezoni 1929/30. Ta predstava je doživela velik uspeh in tedanji kritiki so odkazali »Pogumnemu Tončku« med vsemi slovenskimi mladinskimi igrami prvo mesto. Predstavi je prisostvoval avtor sam, »ki spada med najodličnejše kulturne in prosvetne delavce v naši provinci«, kakor je pisal Slovenski Narod (30. I. 1929).

Tudi v Celju je bil »Pogumni Tonček« že uprizorjen, vendar ni o predstavi nobenih sporočil. Iz pogovora z nekaterimi starejšimi igralci sem zvedel, da je bilo to delo postavljeno v Celju prvič na deske leta 1921. Zanimivo je, da je takrat stopil prvič na oder kot igralec France Mirnik, sedanjí igralec Mestnega gledališča in igral Tončka. Leta 1924. pa je režiral z otroki ljudske šole »Tončka« še učitelj in naš znanec Janko Pogačnik.

Za tokratno uprizoritev sem delo z avtorjevim dovoljenjem nekoliko skrajšal, manjkajoči tekst pa nadomestil smiselno s petjem. Verze je napisal mladinski pisatelj Fran Roš, uglasbil pa Avgust Cerer. Roš je napisal tudi tekst, ki ga govori Dobra vila pred prvím dejanjem, in tekst, ki ga govore otroci. Koreografinja Sonja Gorjanc pa je s svojimi gojenkami pripravila dva plesa.

Če je bil v nekdanjih uprizoritvah — v kolikor je režiser kritično gledal na tedanje kraljevo oblast — poudarek predvsem na igri in na tekstu, ki bivše oblast kritizira ali zbode, kar prihaja do izraza predvsem v zadnjem dejanju, ko Jernač pravi »da krona prava je le ta, ki jo vladarju narod da«, sem jaz težil za tem, da otrokom čim jasneje predstavim vzporedje dobrih in slabih lastnosti. Tončkov značaj vsebuje vse dobre lastnosti: marljivost, ljubezen do matere in sestre, ljubezen in tovarištvo celo do svojih sovražnikov, poštenost itd.; v otrokih, ki Tončka preganjajo, pa so posebljene same slabe lastnosti: pretepaštvo, nagajivost, brezdelje, pohlep po bogastvu, laž, nevoščljivost itd. Otroci naj v igri zasledujejo potek teh lastnosti in pridejo do zavestnega prepričanja, da se dobrota plačuje z dobroto in veseljem, slabe lastnosti pa pripeljejo do razočaranja. Če bomo vsi sodelujoči svojo nalogo v tem smislu pravilno rešili in vplivali vzgojno na najmlajše obiskovalce našega svetišča, potem smo svojo nalogo v redu izvršili.

K USTANOVITVI LJUDSKEGA ODRA

Med sklepi, ki jih je 12. septembra t. l. sprejel mestni plenum Ljudske prosvete, je bil tudi sklep o ustanovitvi samostojnega amaterskega gledališča z imenom Ljudski oder.

Mesec dni zatem se je že vršil ustanovni sestanek, na katerem je bil ob številni udeležbi celjskih igralcev-diletantov izvoljen prvi odbor s predsednikom tov. Albinom Podjavorškom na čelu, umetniško vodstvo pa je bilo zaupano posebnemu umetniškemu svetu. Ljudski oder bo prirejal predstave na odru bivšega Narodnega doma, svoj repertoar pa bo črpal pretežno iz zakladnice domačih in tujih ljudskih iger.

Iz sporočila javnosti je razvidno, da je novo igralsko družino rodila notranja, neugasljiva želja po igralskem udejstevovanju tistih navdušenec, ki so ostali izven našega poklicnega gledališča.

Naše gledališče sicer ni zaprlo vrat pred gledališkimi prostovoljci, saj je pri sedanjem staležu poklicnega kadra še vedno tu in tam navezano na njihovo sodelovanje. Toda, jasno — take priložnosti ne morejo odžejati igralske žeje številnejšega zbora amaterjev, zato je spričo tega in spričo nestalnosti drugih amaterskih družin ustanovitev Ljudskega odra prej ko slej potrebna.

S tem pa seveda še zdaleč ne zagovarjamo misli, da naj bo Ljudski oder samemu sebi namen. Nasprotno: brez ozira na to, kdo bo na tem odru nastopal, kdo z njim sodeloval, kdo ga bo vodil in usmerjal, gledamo v njem tovariša, ki bo z ljudskoprosvetno prakso nadaljeval našo gledališko tradicijo in vsaj kvantitativno dopolnjeval naše gledališko poslanstvo do slovenske kulturne skupnosti.

Kot tak pa moramo Ljudski oder le iskreno pozdraviti in mu pri izpolnjevanju njegove odgovorne naloge želeti kar največ uspeha.

Cenjena občinstva

obveščamo, da bomo zaradi štednje objavljali naš repertoar razen z običajnimi plakati še samo v „Savinjskem vestniku“

Ker pa se v časopisna oznanila glede pričetka predstav, prodaje vstopnic itd. vrinejo čestokrat kake napake, vabimo vse gledališke obiskovalce, da se v izogib različnih zmot ravnaajo po naših oznanilih v naših oglasnih okencih

Zgodovina celjskega gledališkega življenja

(Nadaljevanje).

3. Nova doba.

Ce pregledujemo knjigo »Čitalniških udov« od ustanovitve društva naprej, najdemo drugo leto, t. j. 1863., med društveniki pod številom 201 **Edvarda Jeretina**, »tiskarja knjig« v Celju. Bil je sin Janeza Jeretina, ki je leta 1809. uprizoril v celjskem mestnem gledališču prvo slovensko gledališko predstavo »Županova Micka« in 1. januarja 1852. zadnjo »Tat v mlinu«. Po zgledu svojega očeta je tudi sin Edvard, ki je gotovo sodeloval pri slovenskih predstavah že pod očetovim vodstvom, začel pri članih čitalnice vzbujati veselje do gledališkega nastopa. Kmalu je zbral med njimi malo družinico, med katerimi so bili: Jeretinova soproga Ana, dr. Kočevarjeva hčerka in njen brat, trgovec Kapus in njegova žena, trgovec Petini, učitelj Skoflek, not. koncipient M. Kozel, lekarniški asistent Kelner, dežnikar Kreuzberger i. dr. Dokler je imela čitalnica svoje prostore pri »Zamorcu«, ni bilo mogoče misliti na gledališke predstave, ker so bili ti prostori tako tesni, da so komaj zadostovali za skromne »besede«. V novih prostorih v Tapajnerjevi hiši pri kolodvoru pa je imela čitalnica razen drugih društvenih prostorov tudi malo dvorano, ki je služila za plesne prireditve in v kateri so končno improvizirali majhen oder za gledališke igre.

Vse to je bilo delo Edvarda Jeretina, ki je takoj po svojem vstopu k čitalnici, začel dregati in prigovarjati odbornikom, naj vendar prično tudi misliti na gledališke predstave in ne samo na »besede« in ples. Toda v čitalniškem odboru so sedeli ljudje, ki so bili previdni gospodarji. Bali so se vsakih večjih investicij in dokler so imeli skrbni za odplačevanje nabavljene inventarja, pohištva, klavirja itd. ni bilo misliti na nove stroške, ki bi bili zvezani z nabavo kulis in drugih naprav za opremo skromnega gledališkega odra.

Iz zapisnika o sejah narodne čitalnice ni nikjer razvidno, da bi se bilo kaj razpravljalo o prireditvi gledališke predstave »Domači prepir«, ki je bila po poročilu »Novic« z dne 28. XII. 1864., števil. 52, po občnem zboru dne 18. decembra 1864. Zapisnik o seji, ki je bila 8. oktobra 1864. sicer pravi, da je odbor sklenil, da bo 18. decembra občni zbor društva, ki bo združen »z besedo in tombolo, z deklamacijami in igrami« — kakšne pa bodo te igre, o tem ni najti v sejemem zapisniku ničesar. Tudi v poznejših zapisnikih ni o tem nikjer govora. Navezani smo torej samo na poročilo »Novic«, ki poročajo, da je z uprizoritvijo veseloigre »Domači prepir«, ki je bila 18. decembra 1864. nastopila za celjsko čitalnico **nova doba**. Navdušeni poročevalec o tej

gledališki predstavi obljublja v »Novicah«, da bo o tem važnem dogodku »kaj več poročal prihodnjič«, toda svoje obljube ni držal. Tako »Novice« tudi ničesar ne poročajo o uprizoritvi Kotzebue-ove enodejanke »Raztresenca«, ki jo je E. Jeretin uprizoril na Silvestrov večer dne 31. decembra 1864.

Šele v »Novicah« z dne 1. marca 1865., šte. 9., zasledimo zopet poročilo o gledališki predstavi čitalnice. Dne 2. februarja t. l. je čitalnica priredila besedo v spomin V. Vodniku, pri kateri se je »po govorih, deklamacijah in pesmih prav izvrstno in, con anima igralo »Županovo Micko«.

Zanimivo je, da so leta 1864. vpeljali v čitalnici pouk slovenščine, kar je bilo sklenjeno na odborovi seji dne 8. oktobra 1864. Slovenske ure so bile vsak torek od 8. do 9. zvečer. Ta sklep je vsekakor narekovala živa potreba: večina celjskih meščanov, čeprav so se čutili Slovence, so med seboj govorili nemški in je bilo nujno, da se čitalnica tudi za to pobriga, da bodo vsaj njeni člani govorili na društvenih prireditvah slovensko.

Iz sejnih zapisnikov je razvidno, da so bile vse prireditve čitalnice tako dobro obiskane, da so postajali tudi novi prostori pri Tapajnarju premajhni. Za veliki družabni ples, ki so ga priredili dne 8. januarja 1865., so morali najeti dvorano pri »Jelenu« v Graški ulici (danes Stanetova), kjer se je vršil tudi drugi veliki ples dne 12. februarja istega leta. Manjši plesi in besede so bile še naprej v čitalniških prostorih.

Kljub temu, da so se zabavne prireditve v predpustnem času leta 1865. vrstile druga za drugo, je bil E. Jeretin s svojo gledališko družino zelo aktiven. Že 19. marca, torej komaj dober mesec po »Županovi Micki« (2. februarja), je bila beseda s tombolo in gledališko igro »Strup«, 2. aprila pa »Filozof«, »Novice« z dne 12. aprila 1865. šte. 15, poročajo o teh dveh prireditvah med drugim sledeče: »V naši čitalnici smo imeli 19. marca in 2. aprila besedo s tombolo. Pri prvi besedi se je igrala vesela igra »Strup«, pri drugi pa »Filozof«. V prvi prireditvi sta zopet dve zalji gospodični vnovič na oder stopili. Da so se pa pri nas slovenske igre sploh mogle začeti, in da so se tako zelo prikupile, se imamo gosp. **Edvardu Jeretinu** zahvaliti; hvala mu! Za prihodnjo besedo se pa že veča druga igra »Dobro jutro!« pripravlja, kar se imamo zopet le gosp. Jeretinu zahvaliti.«

V nedeljo, dne 25. maja 1865. je bil občni zbor čitalnice. Po občnem zboru je bila beseda s petjem in z uprizoritvijo M. Vilharjeve šaloigre »Župan«.

Tako se je končala prva sezona leta 1864-1865. Kakor vidimo, je E. Jeretin uspel. Uprizoril je v tej sezoni sledeče gledališke igre:

»Domači prepir« 18. decembra 1864.

»Raztresenca« (A. Kotzebue) 31. decembra 1864.

»Županova Micka« (A. Linhart) 2. februarja 1865.

»Strup« (L. Pesjakova) 19. marca 1865.

»Filozof« (M. Vilhar) 2. aprila 1865.

»Župan« (M. Vilhar) 25. maja 1865.

Vsekakor je to za začetek lepo delo, če pomislimo, da je moral Jeretin delati prav od kraja; saj je bila čitalnica brez vsake odrske opreme, brez kulis in brez garderobe: vse to je moral ustvarjati tako rekoč iz nič od predstave do predstave. Prav tako je bilo treba med čitalniškimi člani, ki jim je manjkalo razen drugega tudi znanje pravilne slovenščine, poiskati ljudi, ki bi bili pripravljene nastopati na odru čitalnice. Z mnogo truda, požrtvovalnosti in ljubezni do gledališča je Jeretinu v kratkem času vse to uspelo in ko je končal prvo gledališko sezono, je lahko s ponosom zrl na opravljeno delo in se z veseljem pričel pripravljati za bodočnost.

Dne 28. maja je sklical čitalniški odbor važno sejo zaradi spremembe društvenih pravil, na katero je povabil razen odbornikov tudi nekaj drugih članov, med njimi tudi Jeretina; dne 15. julija pa so odobrili račun prvega polletja in se posvetovali o delovanju društva v drugi polovici l. 1865. Sklenjeno je bilo, da poleti ne bo prireditev in se je določila prva veselica z gledališko predstavo v novi sezoni 1865-1866 na september 1865.

Ta prireditev, ki se je vršila 3. septembra 1865, je bila posebno imenitna in slovesna. O njej poročajo »Novice« z dne 13. septembra 1865., št. 37, naslednje: »Beseda 3. dne t. m. v čitalnici naši je bila po izvrstni glediščini igri in zavoljo nazočnosti imenitnih gospodov posebno zanimiva. Bili so namreč pričujoči opat g. Vodusek, predsednik okrožne sodnije gosp. pl. Vest, gosp. profesor dr. Hešel, ki je rektor magnificus vseučilišča graškega, gg. dr. Vlaga in Kovačič, profesorja mariborskega bogoslovja, gosp. okrajni predstojnik Lichtenegger in več drugih. Tako polna je bila čitalnica, da za tiste, ki so pozneje prišli, v dvorani ni bilo prostora več. Igra »Dvoboj« je res tako izvrstno tekla, da mora žal biti vsacemu, kdor je ni videl. Da so gospodje, ktere smo že večkrat na glediščnem odru zadovoljno gledali, to je, gosp. Jeretin (stotnik), g. Škoflek (nadkonjik) in g. Petini (stotnikov sluga) svojim nalogam popolnoma zadostili, mi ni treba praviti. Za dober vspeh igre se imamo posebno zahvaliti gosp. Jeretinu, ki je že skušnje tako marljivo vodil. Občudovali pa smo tudi gospodično Kočevarjevo (Micika), njenega brata (Micikin oče), g. Kreuzbergerja (ciglarja) in g. Kelnerja (nadkonjikovega sluga), ki so prvičkrat na oder stopili, pa se tako dobro vedli, kakor da bi že dolgo casa gledišča vajeni bili. Vredno je pomina, da je g. Kelner, kteri rojen Čeh, sicer našega jezika še ne popolnoma vaju, vendar tako izvrstno slovanski govoril, da so ga vsi za Slovence imeli. Po igri so nam pevci lepe pesmi zapeli, za njimi pa je sledil ples v jutro do treh. Tako zadovoljni z veselico so vsi želeli, da bi se kmali zopet odprli glediščin oder. To pa tudi radi storimo, ker vemo, da glediščine igre vsaki rad gleda in poslušaja; al žalujemo, da jih malo imamo na izbero.«

(Nadaljevanje sledi)

TOVARNA EMAJLIRANE POSODE CELJE

I Z D E L U J E M O :

emajlirano, pocinkano
brušeno in pokositreno
posodo, jeklene radiatorje
in kotle za centralno kur-
javo, transportne vrče za
mleko, kopalne kadi, eno
in dvodelne pralnice, sen-
čnike vseh vrst, po naro-
čilu pa napisne tablice in
druge slične predmete

KRIJEMO VSE POTREBE DOMAČEGA TRGA
IZVAŽAMO PA V VSE DRŽAVE BLIŽNJEGA VZHODA